

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ «ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ: ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ» (2ος Κύκλος Σπουδών)		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	BBY6	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αξιολόγηση και Διάγνωση Μαθησιακών Δυσκολιών		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		6 ώρες διδασκαλίας ανά δεκαπενθήμερο	7,5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Γενικού Υποβάθρου, Επιστημονικής περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uth.gr/courses/SED_P_168/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Βασικός στόχος του μαθήματος είναι η συστηματική παρουσίαση των βασικών εννοιών, προσεγγίσεων, διαδικασιών και εργαλείων που αφορούν την αξιολόγηση, την ανίχνευση και τη διάγνωση των μαθησιακών δυσκολιών. Το μάθημα εστιάζει στη διάκριση των εννοιών αξιολόγηση, ανίχνευση και διάγνωση, στα είδη και στα κριτήρια αξιολόγησης, καθώς και στη χρήση διερευνητικών, ανιχνευτικών, ψυχομετρικών, τυπικών/σταθμισμένων και άτυπων εργαλείων.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην εκπαιδευτική αξιολόγηση βασικών μαθησιακών δεξιοτήτων, στη σύνθεση και ερμηνεία δεδομένων και στη διαμόρφωση τεκμηριωμένων εκπαιδευτικών κρίσεων. Το μάθημα αναδεικνύει τη σημασία της πολυπηγικής αξιολόγησης, της διεπιστημονικής συνεργασίας και της υπεύθυνης αξιοποίησης των ευρημάτων στο σχολικό πλαίσιο.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες αναμένεται:

Σε επίπεδο γνώσεων:

- να διακρίνουν τις έννοιες της αξιολόγησης, της ανίχνευσης και της διάγνωσης των μαθησιακών δυσκολιών·
- να γνωρίζουν βασικές προσεγγίσεις, είδη αξιολόγησης και κριτήρια διάγνωσης των μαθησιακών δυσκολιών·
- να αναγνωρίζουν τον ρόλο των διερευνητικών, ανιχνευτικών, ψυχομετρικών, τυπικών/σταθμισμένων και άτυπων εργαλείων·
- να γνωρίζουν βασικές περιοχές αξιολόγησης μαθησιακών δεξιοτήτων, όπως η ανάγνωση, η γραφή, η ορθογραφία και τα μαθηματικά.

Σε επίπεδο δεξιοτήτων και ικανοτήτων:

- να επιλέγουν κατάλληλες μορφές αξιολόγησης ανάλογα με τον σκοπό και το μαθησιακό πεδίο·
- να αναλύουν δεδομένα από διαφορετικές πηγές, όπως ανιχνευτικά εργαλεία, άτυπες δοκιμασίες, παρατήρηση και δείγματα μαθητικού έργου·
- να συνθέτουν αξιολογικές πληροφορίες για τη διαμόρφωση μαθησιακού προφίλ και την τεκμηρίωση εκπαιδευτικών αναγκών·
- να διατυπώνουν βασικές αξιολογικές επισημάνσεις που μπορούν να αξιοποιηθούν για τη λήψη εκπαιδευτικών αποφάσεων.

Σε επίπεδο στάσεων:

- να υιοθετούν κριτική και τεκμηριωμένη στάση απέναντι στις διαδικασίες αξιολόγησης και διάγνωσης των μαθησιακών δυσκολιών·
- να αναγνωρίζουν τα όρια των αξιολογικών εργαλείων και να αποφεύγουν την υπερερμηνεία των ευρημάτων·
- να αντιμετωπίζουν τα αξιολογικά δεδομένα με παιδαγωγική ευθύνη και σεβασμό στη μαθησιακή ετερογένεια·
- να τηρούν βασικές αρχές δεοντολογίας, εμπιστευτικότητας και υπεύθυνης διαχείρισης των αξιολογικών δεδομένων.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές

αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στη μαθησιακή ετερογένεια
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Αξιολόγηση, ανίχνευση και διάγνωση μαθησιακών δυσκολιών: προσδιορισμός εννοιών και διακριτών ρόλων
- Βασικές προσεγγίσεις στην αξιολόγηση των μαθησιακών δυσκολιών
- Είδη αξιολόγησης και σκοποί χρήσης των αξιολογικών δεδομένων
- Κριτήρια διάγνωσης των μαθησιακών δυσκολιών και ζητήματα διαφοροδιάγνωσης
- Διερευνητικά και ανιχνευτικά εργαλεία μαθησιακών δυσκολιών
- Ψυχομετρικά εργαλεία για την εκτίμηση του νοητικού δυναμικού και βασικών γνωστικών ικανοτήτων
- Ανίχνευση και εκπαιδευτική αξιολόγηση μαθησιακών δυσκολιών στο σχολικό πλαίσιο
- Τυπική, σταθμισμένη και άτυπη αξιολόγηση βασικών μαθησιακών δεξιοτήτων
- Σύνθεση και ερμηνεία αξιολογικών δεδομένων: μαθησιακό προφίλ, εκπαιδευτικές ανάγκες και τεκμηρίωση απόφασης
- Ανατροφοδότηση εργασιών και σύνοψη μαθήματος

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Δια ζώσης και εξ αποστάσεως σύγχρονη διδασκαλία	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Η διδασκαλία υποστηρίζεται συστηματικά από Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών, καθώς το μάθημα πραγματοποιείται με σύγχρονη εξ αποστάσεως διδασκαλία. Για τις σύγχρονες συναντήσεις αξιοποιείται η πλατφόρμα Microsoft Teams, μέσω της οποίας πραγματοποιούνται οι διαλέξεις, η παρουσίαση του διδακτικού υλικού, η συζήτηση, η ανάλυση παραδειγμάτων και η αλληλεπίδραση με τους/τις φοιτητές/τριες. Η πλατφόρμα eClass χρησιμοποιείται για την ανάρτηση εκπαιδευτικού υλικού, παρουσιάσεων, βιβλιογραφίας, οδηγιών, ανακοινώσεων και εργασιών, καθώς και για την ασύγχρονη υποβολή των παραδοτέων και την παροχή ανατροφοδότησης. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος αξιοποιούνται ψηφιακές παρουσιάσεις, ηλεκτρονικά αρχεία, ενδεικτικά παραδείγματα ανιχνευτικών, αξιολογικών και ψυχομετρικών εργαλείων, καθώς και ψηφιακοί πόροι που υποστηρίζουν την κατανόηση των διαδικασιών αξιολόγησης, ανίχνευσης και διάγνωσης μαθησιακών δυσκολιών.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	36
	1η Εργασία	30
	2η Εργασία	30
	3η Εργασία	30
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	84
	Σύνολο Μαθήματος	210
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις</i>	Η αξιολόγηση των φοιτητών/τριών πραγματοποιείται στην ελληνική γλώσσα, μέσω τριών σύντομων ατομικών εργασιών σε μορφή PowerPoint, οι οποίες αντιστοιχούν στις βασικές θεματικές του μαθήματος. Οι εργασίες υποβάλλονται στο eClass και δεν παρουσιάζονται προφορικά.	

Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Οι εργασίες εστιάζουν στην ανίχνευση και εκπαιδευτική αξιολόγηση μαθησιακών δυσκολιών, στη διάκριση τυπικής/σταθμισμένης και άτυπης αξιολόγησης, καθώς και στη σύνθεση και ερμηνεία αξιολογικών δεδομένων. Στο τελευταίο μάθημα πραγματοποιείται συλλογική ανατροφοδότηση. Τα κριτήρια αξιολόγησης γνωστοποιούνται εγκαίρως μέσω του eClass και αφορούν την επιστημονική ακρίβεια, τη σαφήνεια, την τεκμηρίωση, την ικανότητα σύνθεσης και την ποιότητα οργάνωσης του υλικού.
--	---

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βλάχος, Φ. (2008). Προκλητά δυναμικά στη βρεφική και νηπιακή ηλικία: Η συμβολή τους στην ανίχνευση της αναπτυξιακής δυσλεξίας. *Εγκέφαλος*, 45, 160-166.

Βλάχος, Φ. (2010). Δυσλεξία: Μια συνθετική προσέγγιση αιτιολογικών θεωριών. *Hellenic Journal of Psychology*, 7, 205-240.

Βλάχος, Φ. & Παπαδημητρίου, Α. (2003). Διερεύνηση των προβλημάτων γραφής σε παιδιά σχολικής ηλικίας. *Επιστημονική Επετηρίδα Τμήματος Ψυχολογίας Α.Π.Θ., Τόμος Ε΄*, 369-381.

Βλάχος, Φ., Παπαδημητρίου, Α. & Θηβαίος, Κ. (2010). Η επίδραση της ηλικίας και του φύλου στη φωνολογική επίγνωση παιδιών νηπιαγωγείου. *Παιδαγωγική Επιθεώρηση*, 49, 55-66.

Παπαδημητρίου, Α. Βλάχος, Φ. Μπονώτη, Φ. (2017). Προσχολικοί δείκτες πρόβλεψης της αναγνωστικής επίδοσης παιδιών με χαμηλές αναγνωστικές ικανότητες στην Α΄ και Β΄ Δημοτικού. *Ελληνική Επιθεώρηση Ειδικής Αγωγής*, 5, 99-120.

Παπαδόπουλος Τ. & Σπανούδης, Γ. (2011). Μαθησιακές διαταραχές και δυσλεξία: Μια νέα θεώρηση. Στο Κωνσταντίνου, Μ., & Κοσμίδου, Μ. (Επιμ). *Νευροψυχολογία των μαθησιακών διαταραχών* (σελ. 15-37). Αθήνα: Εκδόσεις Παρισιάνου Α. Ε.

Πόρποδας, Κ. (2003). *Διαγνωστική αξιολόγηση και αντιμετώπιση των μαθησιακών δυσκολιών στο δημοτικό σχολείο*. http://www.specialeducation.gr/files4users/files/pdf/diagnostikh_aksiologish_math_dyskolin.pdf

Πρωτόπαπας, Α., & Σκαλούμπakas, Χ. (2008). Η αξιολόγηση της αναγνωστικής ευχέρειας για τον εντοπισμό αναγνωστικών δυσκολιών. *Ψυχολογία*, 15(3), 267-289.

Σπαντιδάκης, Ι. (2009). *Προβλήματα παραγωγής γραπτού λόγου παιδιών σχολικής ηλικίας: διάγνωση, αξιολόγηση, αντιμετώπιση*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Τζιβινίκου Σ., & Παπαδημητρίου, Π. (2019). Κριτική αποτίμηση των προσεγγίσεων και των μοντέλων αξιολόγησης και αντιμετώπισης των μαθησιακών δυσκολιών στη σχολική τάξη. *Επιστημονική Επετηρίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων*, ISSN: 1108-4510, 31, 32-49. Διαθέσιμο στο <https://ptde.uoi.gr/epetirida/index.php/epetirida/issue/view/31>

Τσώτση Σ. & Κοσμίδου, Μ. (2011). Νευροψυχολογία της μαθησιακής διαταραχής στη γραπτή έκφραση. Στο Κωνσταντίνου, Μ., & Κοσμίδου, Μ. (Επιμ). *Νευροψυχολογία των μαθησιακών διαταραχών* (σελ. 39-69). Αθήνα: Εκδόσεις Παρισιάνου Α. Ε.

- Aaron, P. G., Joshi, R. M., Gooden, R., & Bentum, K. E. (2008). Diagnosis and treatment of reading disabilities based on the component model of reading an alternative to the discrepancy model of LD. *Journal of Learning disabilities*, 41(1), 67-84.
- Andreou, E. & Vlachos, F. (2013). Learning styles of typical readers and dyslexic adolescents. *Journal of Visual Literacy*, 32 (2), 1-14.
- Andreou, E., Vlachos, F., Stavroussi, P. (2013). Multiple intelligences of typical readers and dyslexic adolescences. *International Journal of Education, Learning and Development*, 1, 61-72.
- Fletcher, J. M., Denton, C., & Francis, D. J. (2005). Validity of Alternative Approaches for the Identification of Learning Disabilities Operationalizing Unexpected Underachievement. *Journal of Learning Disabilities*, 38(6), 545-552.
- Harrison, Allyson G. (2005). Recommended Best Practices for the Early Identification and Diagnosis of Children with Specific Learning Disabilities in Ontario, *Canadian Journal of School Psychology* 20 (1 & 2), 21-43.
- Papadimitriou, A. & Vlachos, F. (2014). Which specific skills developing during preschool years predict the reading performance in the first and second grade of primary school? *Early Child Development and Care*, 184, 1706-1722. DOI:10.1080/03004430.2013.875542
- Snowling, M., Dawes, P., Nash, H., & Hulme, C. (2012). Validity of a Protocol for Adult Self-Report of Dyslexia and Related Difficulties. *Dyslexia*, 18(1), 1-15.
- Tzivinikou S. (2018). Screening Young Children at Risk for Reading Failure, In Donna Farland-Smith (ed), Early Childhood Education, chapter 13th (pp. 207-221). DOI: 10.5772/intechopen.82081. Available from: <https://www.intechopen.com/books/early-childhood-education/screening-young-children-at-risk-for-reading-failure>
- Tzouriadou, M., Tzivinikou, S. (Eds.) (2024). *Learning Disabilities: From Assessment to Intervention*. Cambridge Scholar Publishing. ISBN: 1-5275-7611-6, ISBN13: 978-1-5275-7611-7.
- Vlachos, F., Avramidis, E., Dedousis, G., Chalmpe, M. Ntalla, I., & Giannakopoulou, M. (2013). Prevalence and gender ratio of dyslexia in Greek adolescents and its association with parental history and brain injury. *American Journal of Educational Research*, 1, 22-25.
- Zygouris, N. C., Vlachos, F., Styliaras, S. K., Tziallas, G. D., & Avramidis, E. (2025). Validation of the Askisi-Lexia neuropsychological web-based screener: A neuropsychological battery for screening cognitive and phonological skills of children with dyslexia. *Applied Neuropsychology: Child*, 1–17. <https://doi.org/10.1080/21622965.2025.2461192>
- Zygouris, N. C., Toki, E. I., Vlachos, F., Styliaras, S. K., & Tziritas, N. (2025). The Implementation of the Askisi-SD Neuropsychological Web-Based Screener: A Battery of Tasks for Screening Cognitive and Spelling Deficits of Children. *Education Sciences*, 15(4), 452. <https://doi.org/10.3390/educsci15040452>